

Onderwerp **Vismigratie Aalkeet Binnen- en Buitenpolder**
Dossiernummer 1258

De Verenigde Vergadering te verzoeken:

1. Het investeringsplan voor Vismigratie Aalkeet Binnen- en Buitenpolder (702053) ter grootte van € 1.083.000,- vast te stellen;
2. Het uitvoeringskrediet, ter grootte van € 985.000,- beschikbaar te stellen voor het verbeteren van de vismigratie in de Aalkeet Binnen- en Buitenpolder (702053).

1. Probleemstelling – context

Op 31 januari 2008 heeft de VV de Interim KRW-maatregelen vastgesteld. Het passeerbaar maken van het gemaal Aalkeet Buitenpolder voor aal was daar een maatregel van. Op 20 september 2010 is een scopewijziging vastgesteld waarbij de Aalkeet Buitenpolder ook voor andere vissoorten dan aal passeerbaar moest worden gemaakt. In dat kader is een aantal maatregelen getroffen. Dit betrof één van de eerste vismigratievoorzieningen die in Delfland zijn geplaatst.

Naar nu blijkt, is de werking van deze vismigratievoorzieningen naar de huidige maatstaven verre van optimaal, en kunnen deze met de huidige inzichten, kennis en ervaring worden geoptimaliseerd.

2. Beoogd effect

Het beoogd effect van dit voorstel is om de vismigratie tussen de boezem en de Aalkeet Binnen- en Buitenpolder te verbeteren. Beide polders zijn benoemd als zeer geschikte broedplaats voor vissen en daarom is een goede vismigratie van groot belang. Dit draagt in belangrijke mate bij aan het realiseren van een ecologisch netwerk en daarmee aan het bereiken van de KRW-doelen.

3. Kernboodschap

De bestaande situatie van de gemalen van de Aalkeet Binnen- en Buitenpolder met de visweringen, vispassages en vishevel functioneren niet optimaal. Deze moeten worden verwijderd. Hiervoor in de plaats wordt een gecombineerde vispassage (vislift) vanuit de boezem naar beide polders aangelegd. Tevens worden de visweringen verwijderd en worden de pompen van beide gemalen vervangen door visvriendelijke pompen. Met deze verbeteringen wordt de vismigratieroute tussen de boezem en de Aalkeet Binnen- en Buitenpolder weer hersteld.

4. Historie - eerdere besluitvorming

De beide gemalen van de Aalkeet Binnen en Buitenpolder zijn gerenoveerd en aangepast in 2009: nieuwe pompen, nieuwe behuizing en andere schakelkasten. In 2011 is de vishevel met viswering in de Aalkeet Buitenpolder geplaatst. Later dat jaar zijn de vispassages (Meyberg-stuwen) tussen de Aalkeet Binnenpolder en de Aalkeet Buitenpolder aangelegd. In 2018 is de hoofdwaterring voor het gemaal van de Aalkeet Buitenpolder verbreed. Hiermee is de toestroming naar het gemaal weer op orde. Tegelijk met de verbreding is ook een natuurvriendelijke oever (NVO) aangelegd.

5. Regelgeving en Beleid

Op de investering zijn de Uitvoeringsregels investeringsproces, vastgesteld op 8 januari 2019, van toepassing.

Bij de uitwerking van deze maatregelen is van belang:

- Visie vismigratie, vastgesteld VV 20 november 2012
- Integrale nota vis, vastgesteld VV 22 december 2012

6. Financiën

Nr.	Naam	IP	Uitvoerings- krediet	Onvoorzien
702053	Vismigratie Aalkeet Binnen- en Buitenpolder	€ 1.083.000	€ 985.000	€ 98.000

Ten behoeve van onderzoek is een onderzoekskrediet van € 20.840,- beschikbaar gesteld. Het onderzoekskrediet € 20.840,- zal worden teruggeboekt naar het algemeen onderzoekskrediet.

De jaarlijkse kapitaallasten vanaf 2020 (rente en afschrijving) worden gedekt uit het programma Watersysteem en bedragen, gedurende de eerste 15 jaar, gemiddeld € 47.000 en de resterende 25 jaar gemiddeld € 37.500.

De kosten voor de nieuwe vispassage en voor het vervangen van de pompen zijn nagenoeg gelijk aan elkaar.

De afschrijvingen van het krediet van de bestaande installatie zijn nog niet geheel afgeboekt. Er resteert eind 2019 nog een bedrag € 483.525 voor de vispassages. Deze in één keer af te boeken. Omdat ook de pompen van de gemalen vervangen worden, worden deze ook in één keer afgeschreven. Dit komt neer op een bedrag van € 72.000.

Deze afboeking op te nemen in de Burap van het jaar dat het werk gerealiseerd is.

7. Duurzaamheid

Zowel in de ontwerpfasen als de realisatiefase zullen de duurzaamheidseisen ten aanzien van de waterbouwkundige voorzieningen in acht worden genomen. Dit op basis van uitgangspunten uit "Duurzame GWW".

8. Organisatorische en personele consequenties

Niet van toepassing

9. OR/GO

Niet van toepassing

10. Risico- en beheersmaatregelen

De drie belangrijkste risico's uit de risico-inventarisatie zijn:

Kabels en leidingen

In de praktijk liggen er toch kabels of leidingen in de weg. Dit kan aanleiding geven voor benodigde aanpassingen die tijd en geld kosten.

Beheersmaatregel: een klic-melding doen en extra voorgraven

Verzakkingen ten gevolge van de werkzaamheden

Het werk is nabij "oudere" panden en er moet ook geheid worden. Dit kan leiden tot schade aan omliggende gebouwen.

Beheersmaatregel: Goede monitoring en vooropname gedurende de werkzaamheden zodat op tijd ingegrepen kan worden.

Technische oplossing blijkt niet inpasbaar

De aanpassingen moeten gemaakt worden in een bestaande omgeving/behuizing. Dat kan leiden tot omstandigheden die anders zijn dan op tekening. Dit heeft gevolgen voor de planning en de kosten.

Beheersmaatregel: In het ontwerp anticiperen op mogelijke aanpassingen.

11. Communicatie (in- en extern)

De direct aanwonenden zullen op de hoogte worden gesteld van de werkzaamheden die worden uitgevoerd.

Met Team Communicatie zal verder worden afgestemd hoe we verdere communicatie over dit project gaan oppakken. Dit in combinatie met de vorig jaar opgeleverde NVO in de aanvoerende hoofdwatgang naar het gemaal van de Aalkeet Buitenpolder.

12. Bekendmaking en vervolprocedure

Voor de maatregelen wordt een projectplan opgesteld en gepubliceerd.

13. Bevoegd orgaan

De Verenigde Vergadering is op grond van artikel 99 van de Waterschapswet bevoegd om investeringsplannen vast te stellen en kredieten ter beschikking te stellen.

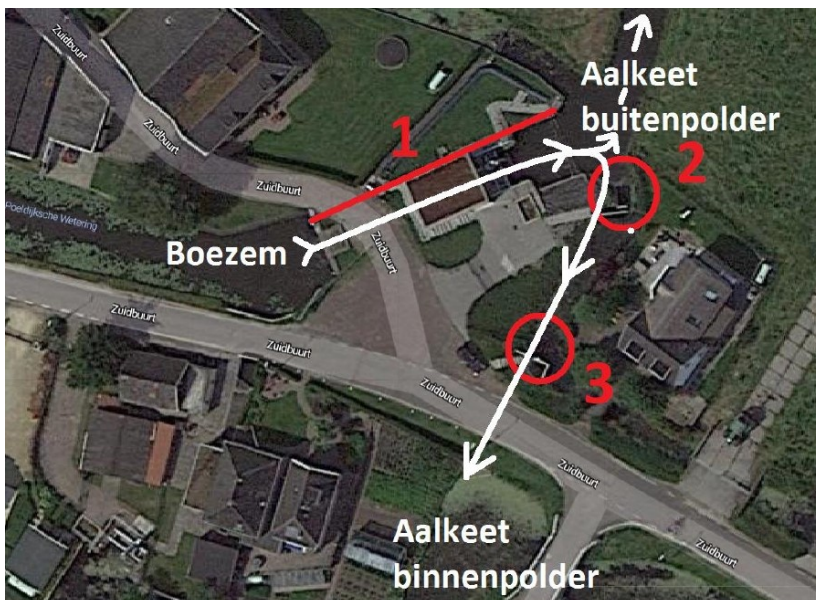
14. Toelichting

Delfland werkt aan het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit, om te kunnen voldoen aan de doelen uit de Kaderrichtlijn Water. Daarbij wordt gewerkt aan het realiseren van een ecologisch netwerk en het voor vis ontsluiten van een zo groot mogelijk deel van ons beheergebied. Een belangrijke schakel daarin is de verbinding tussen de boezem en de Aalkeetpolders.

De Aalkeet Binnen- en Buitenpolder zijn grasvelden en bij uitstek geschikt als broedplaats voor vissen. Zeker nu vorig jaar in de aanvoerende hoofdwatgang van het gemaal van de Aalkeet Buitenpolder een NVO is aangelegd van 500 meter lang en 3 meter breed. Dit heeft een prima broedgrond opgeleverd.

Vanwege het belang van deze schakel is al in 2011 een vispassage gerealiseerd.

De huidige migratievoorzieningen bestaan uit een vishevel van de Aalkeet Buitenpolder naar de boezem en twee vispassages (Meyberg-stuwen) tussen de Aalkeet Binnen- en Buitenpolder. Deze twee vispassages zorgen ervoor dat ook de vissen uit de Aalkeet Binnenpolder naar de boezem kunnen migreren. Omdat de pompen van het gemaal niet visvriendelijk zijn, zijn voor de gemalen visweringen toegepast.

Huidige situatie:

De vismigratieroute van de boezem naar de Aalkeet Buitenpolder loopt via de vishevel (nr. 1). Vanuit de Aalkeet Buitenpolder loopt de route via twee vispassages (nrs. 2 en 3) naar de Aalkeet Binnenpolder

De migratie van vissen van en naar de boezem is echter verre van optimaal. Dit is uit het "Monitoringsrapport vispassages gemaal Aalkeet" uit voorjaar 2018 naar voren gekomen. Conclusie: Te weinig in aantal en te klein in afmeting.

In de praktijk blijkt dat:

- de vishevel veel storingen geeft;
- de vispassages (Meyberg-stuwen) veel water nodig hebben om te functioneren en dat leidt tot extra inlaten en verpompen;
- de vispassages veel onderhoud vragen, ze raken snel vervuild;
- de viswering te veel belemmering en ophoping van vuil geeft voor het goed functioneren van het gemaal;
- veel vis beschadigd raakt, wat leidt tot klachten over meeuwen van omwonenden.

Bezien is op welke wijze de vismigratie in beide polders geoptimaliseerd kan worden. Vijf opties, zoals genoemd in het memo in bijlage 1, zijn naast elkaar gezet en afgewogen. Op basis van deze afweging wordt de volgende optie voorgesteld:

Voor het verbeteren van de vismigratie van de boezem naar de polder wordt een nieuwe éénzijdige vispassage gemaakt. Een gecombineerde vispassage die zowel de Aalkeet Binnenpolder als de Aalkeet Buitenpolder voor vissen bereikbaar maakt.

De vismigratie vanuit de polder naar de boezem loopt dan via de pomp van het gemaal. Deze zijn nu niet visvriendelijk en worden vervangen voor pompen die wel visvriendelijk zijn. Al jarenlang wordt er per gemaal bemalen met één pomp en dat gaat zonder problemen. Er is dan ook geen reden om de gemalen uit te breiden naar 2 pompen per gemaal, zoals ons programma van eisen gemalen dat bij dit soort gevallen wel voorschrijft. Zo hoeven we ook geen onnodige bouwkundige aanpassingen te doen die nodig zijn om twee pompen per gemaal in te passen.

De visweringen, vishevel en vispassages (Meyberg-stuwen) zijn dan overbodig en moeten worden verwijderd.

15. Bijlagen

- Bijlage 1: Memo Vismigratie Aalkeet Binnen- en Buitenpolder
 Bijlage 2: SO – voorkeursvariant E
 Bijlage 3: SSK-raming (vertrouwelijk)
 Bijlage 4: Monitoring vispassage gemaal Aalkeet

Vispassage Aalkeet Binnen- en Buitenpolder

Dossiernummer : 1258
Vergaderdatum : 4 juli 2019

Hoogheemraadschap van
Delfland

De Verenigde Vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van 19 juni, dossiernummer 1258;
gelezen het positieve advies van de commissie Stedelijk water en Watersystemen
overwegende dat:

- gewenst is dat gemalen van het watersysteem geschikt zijn om hun functie, bedrijfszeker, veilig en efficiënt te vervullen.

Gelet op:

- artikel 77 en 99 van de Waterschapswet

Besluit:

1. Het investeringsplan voor Vismigratie Aalkeet Binnen- en Buitenpolder (702053) ter grootte van € 1.083.000,- vast te stellen;
2. Het uitvoeringskrediet, ter grootte van € 985.000,- beschikbaar te stellen voor het verbeteren van de vismigratie in de Aalkeet Binnen- en Buitenpolder (702053).

Aldus besloten in de openbare vergadering van 4 juli 2019.

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris,

de Voorzitter,

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt